

Jaderný odpad?

Děkujeme, nechceme.

CALLA

Hnutí DUHA
Friends of the Earth Czech Republic

číslo 4 / 2003

Jaká bude budoucnost české energetiky?

Právě touto otázkou se bude někdy během ledna zabývat česká vláda. Na stole je uhelně-jaderná varianta připravená Ministerstvem průmyslu a obchodu (MPO), a nesrovnatelně lepší varianta Ministerstva životního prostředí (MŽP) dávající větší důraz na zvyšování energetické efektivity, rozvoj obnovitelných zdrojů energie a ekologickou daňovou reformu.

Nejproblematictější body varianty MPO

Dvě opatření mohou mít bezprostřední vliv na obce, českou krajinu a ovzduší. To je hlavně navrhované zrušení tzv. územních ekologických limitů těžby hnědého uhlí v severních Čechách. Ty stanovila polistopadová vláda v roce 1991 s cílem ukončit jednou provždy bezprecedentní ničení vesnic minulým režimem a respektovat skutečnost, že veřejný zájem spočívá v rozvoji obcí, zachování krajiny a ne těžbě uhlí za každou cenu. Právě limity těžby garantované na nejvyšší politické úrovni umožnily obcím Horní Jiřetín a Černice plánovat dlouhodobější rozvoj, investovat do opravy domů, infrastruktury a kulturních památek. Zrušení limitů vnáší do života obcí nejistotu, zvláště pokud energetická koncepce přímo počítá s využitím uhlí pod těmito obcemi. Tvrzení, že vláda nerozhoduje o bourání vesnic a pouze přenechává

rozhodnutí na domluvě obcí s uhelnými společnostmi je alibismus. Oba subjekty si nebudou při jednání rovni, protože za jedněmi stojí peníze a v koncepci vyjádřený veřejný zájem.

Druhým důležitým problémem je plánování dalších dvou nových atomových reaktorů, nejspíše v Temelíně. V současné době není nikde na světě dořešen problém ukládání jaderných odpadů a většina občanů ve všech zkoumaných lokalitách v ČR, na které by Černý Petr hlubinného úložiště mohl spadnout, se k záměru vyjadřují zásadně odmítavě. V této situaci je projevem nezodpovědnosti vlády uvažovat o další produkci vyhořelého radioaktivního paliva. Zvláště pokud naši sousedé z EU vážně uvažují o úplném výstupu z jaderné energetiky.

Vzhledem k velkému důrazu na uhlí a naopak malému na zvyšování energetické efektivity a rozvoj obnovitelných zdrojů energie je také jasné, že varianta MPO nebere snižování českých rekordních emisí CO² jako svou prioritu. Česká republika produkuje na obyvatele a rok 12,5 tuny tohoto skleníkového plynu způsobujícího globální klimatické změny. Varianta MPO navrhuje snížení emisí v roce 2030 pouze na úroveň Evropské unie v roce 2000, zatímco EU plánuje do roku 2030 další snižování emisí. Třicet let zpoždění vykazují i podkladové materiály, ze kterých vycházelo MPO: propagační leták korejského jaderného výzkumného ústavu, ruská energetická koncepce a výhled spotřeby energie v Číně a Indii. Naopak progresivní politiky např. Německa nebo Velké Británie autoři materiálu MPO jakoby ani nikdy neviděli.

Hlubinné úložiště RAO – máme právo se rozhodnout

6. prosince se v Táboře konal seminář pro občany a členy samospráv obcí, vtipovaných pro umístění úložiště RAO. Cílem byla výměna zkušeností a hledání způsobů jak zajistit dotčeným obyvatelům účast na rozhodování o úložišti. Více na str. 5.

(foto: Pavel Vlček)

Jak dál

Vláda může o nové státní energetické politice jednat už velmi brzy. Program vlády je bohužel znám pouze necelý týden dopředu. Původně přišla energetická koncepce na pořad jednání už začátkem ledna. Vláda však konečně rozhodnutí odsunula přibližně o měsíc. Není přitom zcela jasné, jak vláda bude o dvou připravených koncepcích rozhodovat. Může o nich hlasovat, či připravit nějaké kompromisní řešení. To zatím nevíme. Hnutí Duha připravilo dopis s podkladovými informacemi, který rozešleme všem ministrům – při rozhodování mají všichni stejný hlas. Se všemi členy vlády včetně premiéra se také snažíme domluvit schůzku.

Významným „jazýčkem na misce vah“ mezi oběma variantami může být veřejné mínění. Politici mimo jiné čekají, jakým způsobem budou na návrhy reagovat občané – voliči. Na 28. leden proto chystáme velké protestní shromáždění před vládou za účasti obyvatel Horního Jiřetína a obcí z lokalit pro plánované úložiště radioaktivního odpadu (více informací v rámečku na zadní straně tohoto vydání). Vaše účast bude velmi důležitá.

Věříme, že soustředěné úsilí nevládních organizací a obyvatel z lokalit postižených jednou z navrhovaných energetických koncepcí povede ke kžitému cíli a zanecháme za sebou stíny energetiky minulého století.

Petr Holub, Libor Matoušek (Hnutí DUHA)

Co nám nadělilo SÚRAO?

Horkou novinkou, která rozčeřila adventní dny, byl dopis ředitele Správy úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO) Vítězslava Dudy adresovaný všem starostům obcí dotčených výběrem za vhodnou lokalitu pro hlubinné úložiště. Chce po obcích do března 2004 důležité rozhodnutí. V případě, že obec vyjádří zásadní nesouhlas s budoucí realizací hlubinného úložiště na svém území, slibuje pozastavení všech aktivit na jejím území po dobu minimálně pěti let, po nichž má být situace znovu vyhodnocena. Co je myšleno pod termínem „pozastavení všech aktivit“ přiblížila mluvčí SÚRAO Věra Šumberová na jednání v Lodhěřově – nebudou prováděny technické práce na území obce. To znamená, že ostatní práce, vyhodnocování apod. budou pokračovat dál.

Je tu však druhá část nabídky od vedení SÚRAO, na jejímž počátku stál náměstek ministra průmyslu a obchodu Martin Pecina, který tak rozhodl na posledním jednání Rady SÚRAO 11. prosince. Pro obce, které vyjádří k záměrům státu vstřícnost, má být připraven a realizován vzájemně odsouhlasený doprovodný rozvojový program, týkající se zejména potřebné infrastruktury v návaznosti na možnou budoucí výstavbu úložiště.

Zajímavá situace nastane, pokud záměr odmítnou všechny obce. Bude tomu ale tak? Informačně-osvětové koutky SÚRAO jsou již připravovány ve spolupráci s radnicemi v Lubenci, Rohozné

a v Budišově. Správa na ně má v rozpočtu na rok 2004 vyčleněno 1,7 miliónu korun a jedno pracovní místo navíc. To vše je v Plánu činnosti SÚRAO, schváleném vládou 19. listopadu (plán lze získat na stánkách Správy - www.surao.cz). Vaší pozornosti v Plánu by neměla uniknout část 8. 2. 1. Základní etapy programu vývoje hlubinného úložiště (str. 15). Dozvíte se, že došlo k některým úpravám oproti dříve prezentovaným plánům. Konkrétní počet lokalit, na kterých mají být zahájeny geologické práce po roce 2007 bude stanoven až na základě expertního vyhodnocení získaných výsledků v předešlé etapě. A jak píše SÚRAO: „V tomto hodnocení mohou být při splnění bezpečnostních a technických požadavků na lokality uplatněna významně i netechnická kritéria (souhlas obyvatel s realizací stavby).“

Až od roku 2015 by měly být vybrané dvě lokality zařazeny do územních plánů a to cestou stanovení chráněného území pro zvláštní zásah do zemské kůry podle zákona č. 44/1988 Sb. (horního zákona). Ovšem v Plánu činnosti se dočítáme i znepokojující věty. „Tímto způsobem je rovněž možné zajistit ochranu zkoumaných lokalit již od okamžiku jejich zúžení, tj. od roku 2006. Tímto opatřením se předchází pozdějším střetům zájmů.“ K jakému termínu tedy chce SÚRAO skutečně fixovat lokality v územních plánech?

pokračování na str. 3

Zkušenosti z pořádání místních referend na Božejovicku-Vlksicku

V přípravě místního referenda nám velmi pomohl Pavel Doucha z Ekologického právního servisu, který připravil jakousi „kuchařku“, ochotně zodpověděl všechny dotazy a jistě je nevhodnější osobou k tomu, aby tak činil i nadále. Pokud mám napsat o praktických zkušenostech z Nadějkova a okolí – dvě hlavní obavy, totiž že referendum je strašně drahé a že nepřijde dost lidí, se nepotvrdily. Náklady na referendum se pohybovaly asi mezi 3 a 4 tisíci Kč: skládají se z tisku hlasovacích lístků (lze je vyrobít na kopírce), odměn pro hlasovací komisi (její výši stanoví rada obce) a případně ještě benzínu, který se projede při rozvážení lístků a cestách s přenosnou urnou. Taky to stojí trochu času, například starostovi pořad volají nějaké noviny. Zájem o referendum byl značný, dokonce přišlo víc lidí než ke komunálním volbám. Vysoká účast svědčí především o tom, že se lidé o problém s úložištěm opravdu zajímají a přivítali možnost říct, co si něm myslí – potvrdily mi to i rozhovory během přípravy a v průběhu referenda. Potíže nastaly jinde a často zbytečně, takže se pokusím je pro výstrahu popsat.

Podpisy na podporu referenda jsme shromáždili celkem rychle, problémy byly hlavně s tím, že na popisové listině musí být uvedena otázka, určená k rozhodnutí referendem, takže občané měli někdy dojem, že by tam podepisovali souhlas s úložištěm. Nejasnosti se vyřešily jednak vysvětlováním, jednak tím, že v Božeticích a Přestěnicích si nad kolonku „podpisy podporovatelů“ doplnili větu „Souhlasím s tím, aby v obci proběhlo referendum k výše uvedené otázce.“ Někomu zase, celkem pochopitelně, vadilo, že podle zákona musí vedle podpisu uvádět své rodné číslo. Hlavní skandál se kvůli tomu odehrál v Chyškách a byl asi jedním z důvodů, proč se tam se sbíráním podpisů přestalo.

Potom nastal zmatek kolem toho, kdo vlastně referendum vyhlašuje: Zákon o referendu uvádí radu obce, Zákon o obcích zastupitelstvo. V menších obcích Přestěnice a Božetice, kde radu nemají, se tím zabývat nemuseli, v Nadějkově pro jistotu vyhlásilo referendum bezprostředně po radě obce ještě zastupitelstvo. Další potíže se objevily, když na krajském úřadě

(konání referenda je třeba kraji ohlásit) zapochybovali o tom, zda otázka „Souhlasíte s tím, aby na území obce XY bylo vybudováno hlubinné úložiště radioaktivních odpadů a vyhořelého jaderného paliva?“ spadá do samostatné působnosti obcí. V Jistebnici se proto rozhodli připravit referendum s takovou otázkou (nebo otázkami), které by byly jasné a nezpochybnitelné. Tento postup si úspěšně vyzkoušeli při referendech v lokalitě Budišov, u nás jsme se otázky „Mají orgány obce XY při výkonu samostatné působnosti využít všech zákonných prostředků, aby zabránily stavbě hlubinného úložiště vyhořelého jaderného paliva a vysoce radioaktivních odpadů (zejména z titulu schvalovatele územního plánu, účastníka správních řízení a vlastníka nemovitosti)?“ možná zbytečně zalekli, protože vypadá složitě.

Hlasovací lístky jsme v Nadějkově rozvezli do všech domácností spolu s dopisem, který vysvětloval, kdy, kde a proč se referendum koná. Nešlo o žádnou antiúložištní agitaci, psalo se tam zhruba to, že zastupitelstvo si přeje znát názor občanů na tuto závažnou otázku, a prosba o to, aby k referendu přišli; dopis podepsal starosta. Zapomněli jsme tam ale uvést, že každý musí hlasovat sám za sebe, že odpověď se má zakroužkovat (a ne třeba podtrhnout nebo škrtnat, co se nehodí), a že k hůře pohyblivým občanům může komise na jejich žádost dojít s přenosnou urnou. Přesto bylo neplatných hlasů jen pár, otce (nebo matky), kteří přinesli lístky za celou rodinu, jsme pro tu rodinu poslali, a několik starších lidí si komisi stejně pozvalo domů, protože na to byli zvyklí z ostatních voleb.

Kampaň před referendem jsme nedělali víceméně žádnou, když nepočítám to, že o úložišti se pravidelně píše v obecních i regionálních novinách a v místním obchodě leží různé letáčky („duhové“ i „zachovalé“). Správa úložiště ji pojala stylem „slon v porcelánu“ a týden před referendem vyslala nad naše hlavy helikoptéru s měřicí sondou.

Olga Černá, o. s. Zachovalý kraj

Co nám nadělilo SÚRAO (dokončení ze strany 2)

Vrtulníkové průzkumy jsou již za námi. Sice s velkým zpožděním, ale nakonec je firma G-IMPULS zvládla ještě v roce 2003. Předběžné výsledky byly ukázány starostům na tzv. kontrolním dnu v Praze 3. prosince, další má být uspořádán do poloviny března 2004, kde již budou výsledky závěrečné. Druhým bodem programu kontrolního dne pro starosty bylo předvedení výsledků zprávy „Vymezení střetů zájmů“, kterou zpracovával T-PLAN. Nu a konečně – je zpracována kritická rešerše archivovaných geologických informací všech lokalit. Pro SÚRAO ji vytvořilo sdružení

GEOBARIÉRA. Všechny tyto zprávy byste měli mít možnost získat pomocí zákona o právu na informace, neboť byly pořízeny za veřejné peníze. Podobně jako další, v poslední době dokončené studie, které si SÚRAO nechalo zpracovat. Tedy „Optimalizace projektu HÚ“ (určuje problémy, jež mají přímý dopad na postup výběru lokalit včetně kvalitativního ocenění těchto dopadů) a „Dopady přípravy a provozu hlubinného úložiště na obyvatelstvo“ (má zohledňovat dopady na obyvatelstvo u všech činností od výzkumných, průzkumných, přes stavební až po provozní).

Edvard Sequens, Sdružení Calla

Lodhěřovští odpověděli na nabídku SÚRAO jasně

18. prosince, se v jihočeském Lodhěřově konalo veřejné zasedání zastupitelstva zaměřené na jediné téma – aktivity proti ohrožení hlubinným úložištěm vysoceradioaktivních odpadů. Na setkání přijala pozvání i řada hostů – starostové okolních obcí ze sdružení „Za Klenovský masív“, starosta Jindřichova Hradce, hejtman Jihočeského kraje, poradce ministra životního prostředí, lidé ze sdružení Jihočeské matky a Calla a konečně i Správy úložišť radioaktivních odpadů. Starosta p. Dvořák shrnul, co se událo a jaké kroky učinila obec vůči záměru vyhledávání místa pro konečné úložiště v okolí Lodhěřova. Mluví SÚRAO pí. Šumberová přijela s nabídkou, kterou starostové dostali jen několik dní před zasedáním – přistoupit na

pokračování průzkumů výměnou za jednání o státních rozvojových investicích, nebo naopak vyjádřit nesouhlas, což by vedlo k odkladu průzkumných prací o 5 let. Dala sice čas na rozmyšlenou do poloviny března, ale zastupitelstvo svůj jednoznačný nesouhlas vyjádřilo rovnou. Obec Lodhěřov dále schválila vyhlášení místního referenda k úložišti na 31. ledna. Ve stejný den se bude konat i v sousední Deštné. Starostové pak podepsali společný dopis jihočeským senátorům, aby podpořili novelu atomového zákona. Hejtman Zahradník zdůraznil svůj nesouhlas s umístěním úložiště v Jihočeském kraji, který je již „jaderně“ postižen přítomností JE Temelín a následky po zpracování uranu v Mydlovarech.

Markéta Šišková, Sdružení Calla

Jihočeši nechtějí úložiště v územním plánu

Krajský úřad Jihočeského kraje připravuje svůj územní plán. Jeho návrh zadání byl v posledních měsících roku prezentován veřejnosti a byly sbírány připomínky. K nemalému a nemilému překvapení starostů a obyvatel dotčených obcí jsou již v návrhu zakresleny území pro úložiště na Jindřichohradecku (Lodhěřov – Pluhův Žďár) a Táborsku (Božejovice – Vlksice). Navíc s podivným komentářem zpracovatele: „Ačkoliv kraj nesouhlasí s umístěním úložiště na své území, je pro potřeby územního plánování uvažovat s oběma lokalitami jako s dlouhodobými územními rezervami.“ Jihočeským obcím, které jsou ohroženy vybudováním hlubinného úložiště vysoceradioaktivních odpadů a ekologickým sdružením se takovéto předjímaní hrubě nelíbí. Zakreslení potenciálních lokalit vážně poškozují rozvoj dotčených obcí. Navíc je nyní předčasné, neboť není jisté, že právě tato místa budou vhodná – průzkumné práce jsou na samém počátku. Podle dlouhodobého plánu Správy úložišť radioaktivních odpadů schváleného vládou mají být poslední dvě vybrané lokality v rámci ČR chráněné v územních plánech až od roku 2015. I podle písemného potvrzení mluvčí SÚRAO Ing. Šumberové, které získala obec Nadějkov, nežádal úřad o zanesení do územních plánů, neboť to považuje rovněž za předčasné.

U příležitosti prezentace návrhu zadání územního plánu Jihočeského kraje na Krajském úřadě v Českých Budějovicích dne 24. listopadu se před budovou a posléze i na veřejném projednávání sešli starostové a další zástupci obcí z obou jihočeských lokalit a dále členové Jihočeských matek, Sdružení CALLA a OIŽP, aby vyjádřili svůj názor na celý tento záměr. Tábořské obce kromě vtipných transparentů přišly i s vlastní úpravou písně Čechy krásné, Čechy mé. Požadujeme po Krajském úřadu, aby byly obě lokality hlubinných úložišť ze zadání územního plánu vyřazeny. To několikrát podpořil i hejtman Jihočeského kraje Jan Zahradník. Nezbyvá tedy, než předpokládat, že šlo o nemístnou iniciativu některého z úředníků – zpracovatelů. A také varovat občany z ostatních krajů – sledujte bedlivě, co se na vás ve vašich krajských územních plánech chystá.

Edvard Sequens, Sdružení CALLA

Zástupci občanů a samospráv z dotčených jihočeských oblastí nechtějí úložiště ani v územním plánu kraje.
(foto: Olga Černá)

LOKALITY, KTERÉ NECHTĚJÍ HOSTIT RADIOAKTIVNÍ DĚDICTVÍ

Vážení přátelé, členové samospráv, občanských sdružení a všichni ostatní obyvatelé, kteří nesouhlasíte s tím, aby se ve vašem okolí v budoucnosti budovalo úložiště vysoce radioaktivního odpadu z celé České republiky:

Tento zpravodaj, a zejména tato stránka jsou určeny k tomu, abyste v nich pravidelně mohli vyjadřovat své stanovisko k záměrům úložišť a podělit se o informace o vašem území,

o tom, proč považujete za nevhodné, aby se odpad ukládal právě u vás, a zejména o aktivitách, které jste podnikli nebo hodláte podniknout pro to, abyste vaši oblast před radioaktivními odpady uhájili.

Chceme dát vašim příspěvkům prostor, aby nebylo pro zastánce úložišť snadné obcházet hlasy oponentů. Příspěvky uvítáme na adrese, uvedené v tiráži zpravodaje na zadní straně.

Pačejov – nádraží: Jaderný odpad? Děkujeme, nechceme!

V lokalitě „Pačejov – nádraží“ naráží SURAO na tvrdý odpor všech obcí, občanského sdružení „Jaderný odpad – děkujeme, nechceme!“ a široké veřejnosti

Naše občanské sdružení „Jaderný odpad – děkujeme, nechceme!“ bylo zaregistrováno začátkem září roku 2003. Když jsem se v srpnu osobně poznal s panem Miloslavem Šimkem a Dr. Vítem Matějkou, který panu Šimkovi přijel ošetřit psa na jeho chalupu do Maňovic, zdaleka jsem netušil, co všechno odstartuje náš rozhovor o možnosti stavby hlubinného úložiště jaderného odpadu v okolí Pačejova. Doslova na koleně jsme společně se 14 členy přípravného výboru našeho sdružení za pomoci paní JUDr. Vlasty Rohové zaregistrovali naše sdružení na Ministerstvu vnitra ČR a události kolem úložiště začaly doslova „hýbat“ regionem. Setkání veřejnosti se zástupci SURAO v čele s Ing. V. Dudou v kulturním domě v Pačejově zvedlo vlnu odporu v širokém okolí u veřejnosti, která vesměs netušila, co vláda ČR v našem regionu plánuje. Další podobné setkání v Horažďovicích a Chanovicích, již za značného zájmu novinářů a televizí, dalo jasně řediteli SURAO Ing. V. Dudovi najevo, že odpor v regionu proti HUJO (dále jen „hlubinné úložiště jaderného odpadu“) roste geometrickou řadou.

Navíc se SURAO setkala s jednoznačným odporem obcí, jejichž starostové předložili jednohlasná usnesení svých zastupitelstev, že nesouhlasí s průzkumy, plánováním a stavbou HUJO v regionu.

Do našeho sdružení již vstoupily jako právnické osoby klíčové obce – město Horažďovice, obce Chanovice, Pačejov, Maňovice, Kvášňovice, Velký Bor, Myslív – které jsou proti tomu, aby HUJO významně poškodilo životní prostředí a zdravý způsob života obyvatel v Pošumaví i v celé naší republice.

Jakmile se nám podařilo navázat spolupráci se starosty obcí v okolí, dostala naše činnost novou dimenzi. Společně jsme uskutečnili „protestní akci“ na silnici mezi Velkým Borem a Lažany Defurovými proti monitorování a průzkumným pracím vrtulníky SURAO. Díky televizím a novinářům se odpor v regionu dostal opět do povědomosti veřejnosti, poslanců Parlamentu ČR a snad i vlády ČR.

Nyní se naše sdružení snaží oslovovat poslance, senátory, krajské politiky, ministry ČR, případně i prezidenta ČR a věříme, že společně se zástupci dalších 5 lokalit, vytipovaných SURAO, upozorníme veřejnost celé ČR na to, že budování HUJO v ČR, tak jak plánuje dnes SURAO, je pro budoucnost naší i dalších generací nebezpečné, v celém světě nedostatečně vědecky prozkoumané, a proto nezodpovědné.

Setkání zástupců obcí a občanských sdružení v Táboře 6. 12. 2003 bylo pro naše sdružení velice významné. Využili jsme tuto příležitost k oslovení a nabídce ke koalici všech 6 lokalit, ke společnému postupu proti snahám SURAO a vlády ČR budovat v těchto lokalitách HUJO. Domníváme

se, že spojením zástupců 6 lokalit vzniká síla, která může zvednout odpor v celé ČR a přiměje poslance, senátory, ministry a krajské politiky se problematikou HUJO přinejmenším zabývat, případně změnit platné právní předpisy v této problematice nebo ovlivnit energetické koncepce této země.

Čestný předseda našeho sdružení pan Miloslav Šimek bude neustále oslovovat a burcovat lidi v celé ČR, informovat je o tom, s čím vláda ČR souhlasí, k čemu dává SURAO pravomoci a jaké jsou zákony, kterými se mohou jednotlivé obce „bránit“. Naše sdružení má přes 3000 členů, další přibývají, ale podstatnější je, že s ostatními „táhneme za jeden provaz“ a nechceme HUJO v žádné ze 6 vytipovaných lokalit.

Spolupráce všech lokalit je nejlepším řešením, jak se účinně bránit snahám vlády ČR ohledně HUJO. Pokud se totiž zvedne vlna odporu k HUJO v celé zemi, věříme, že to už poslanci, senátoři i vláda uslyší. A pokud ne? Pokusíme se ovlivnit veřejnost, která nechce HUJO v naší vlasti, aby ve volbách volili někoho jiného, kteří náš problém řeší budou.

Naše občanské sdružení má své internetové stránky www.jadernyodpadne.unas.cz, kde můžete nahlédnout a zjistit další skutečnosti související s prací našeho sdružení (stanovy, plánované akce atd.) Vydali jsme oficiální prohlášení našeho sdružení a vítáme spolupráci s každým, kdo bojuje proti HUJO v celé ČR. Letošní rok jsem aktivně začal již 3. ledna 2004, kdy jsme v okolí Chanovic uspořádali pěší pochod územím ohroženým jaderným odpadem s mottem „Chraňme naši obec pro život našich dětí.“

Víme v našem sdružení i v obci Pačejov, že naše práce je „běh na dlouhou trať“, že soupeř, proti kterému stojíme, je nadmíru silný, že se pořád budeme učit, že budeme muset reagovat na věci, které pro nás nebudou vždy příjemné, že platí zatím v naší zemi platné právní předpisy, tak jak platí, ale věříme, že pokud obce a občané ČR nebudou souhlasit s výstavbou hlubinného úložiště ve středu hustě obydlené Evropy, není možné, aby v demokratické zemi, po vstupu do EU, nebyl jejich nesouhlas brán v potaz.

František Kába
(místopředseda sdružení a člen Rady Obce Pačejov)

Programové prohlášení o. s. „Jaderný odpad. Děkujeme, nechceme“ si můžete přečíst na stránkách www.jadernyodpadne.unas.cz.

Pozvánka: kulturou proti odpadům

Dovolujeme si vás všechny pozvat na 1. Reprezentační ples občanského sdružení „Jaderný odpad – děkujeme, nechceme!“, který se bude konat v sobotu 14. února v kulturním domě v Pačejově – nádraží od 20 hodin pod heslem „Podpořte svůj účastí odpor k vytvoření hlubinného úložiště na území naší vlasti“. K tanci a poslechu hraje populární kapela „Fortuna“ a je zajištěna bohatá tombola.

Úložiště RAO – máme právo se rozhodnout

První prosincovou sobotu uspořádaly čtyři ekologické organizace, které se věnují problematice úložišť (Sdružení CALLA, Jihočeské matky a Občanská iniciativa pro životní prostředí, Hnutí Duha), v Táboře seminář pod názvem „Úložiště radioaktivních odpadů – máme právo se rozhodnout“. Cílem semináře bylo seznat na jedno místo zástupce samospráv (starosty obcí) a občanských sdružení ze všech šesti lokalit, zvažovaných pro umístění trvalého hlubinného úložiště vysoce radioaktivních odpadů z ČR, a hledat společně cesty k zajištění podílu dotčených obyvatel na rozhodování o případném umístění takového zařízení.

Semináře se nakonec zúčastnilo 15 starostů a dále zhruba 20 zástupců celkem devíti občanských sdružení. Svě zastoupení tak měly všechny vytipované lokality. Vedle zástupců dotčených oblastí jsme se snažili získat pro účast také hejtmana jihočeského kraje i několik (vybrané regiony zastupujících) poslanců a senátorů, ale všichni do jednoho se buď omluvili rovnou nebo až na poslední chvíli. Nicméně hejtman Zahradník a poslankyně Kupčová svá stanoviska alespoň doručili písemně a ministr životního prostředí Ambrozek prostřednictvím svého zástupce Stráského, který se na problematiku v rámci ministerstva specializuje.

Na semináři vystoupili s příspěvkem zástupci pořadajících organizací, dále starosta obce Nadějkov Zdeněk Černý, již zmíněný Dalibor Stráský z MŽP, zástupce Ekologického právního servisu Pavel Doucha a zástupci občanských sdružení z ohrožených lokalit. Příspěvky se zabývaly různými tématy – zhodnocení stávající situace v ČR, srovnání se zahraničím (jak z hlediska

plánovaných technologií tak i možností pro zapojování veřejnosti do rozhodovacích procesů), analýza bezpečnosti úložiště a ukládacích kontejnerů, ekonomické a společenské dopady úložiště na okolí, analýza možností právní obrany. Společným jmenovatelem všech příspěvků bylo větší či menší zpochybnění stávajícího konceptu hledání úložiště a kritika některých konkrétních postupů Správy úložišť radioaktivních odpadů během dosavadního průběhu průzkumných prací. Výsledkem semináře je tzv. Tábořské memorandum, podepsané všemi účastníky, žádající vládu, poslanců sněmovnu i senát o přehodnocení dosavadní strategie a zajištění průhledného procesu, v němž budou mít obyvatelé daných oblastí zásadní možnost ovlivnit rozhodnutí. Toho lze podle memoranda dosáhnout především novelizací Atomového zákona, o níž budou signatáři usilovat.

(foto: Pavel Vlček)

Memorandum však volá také po schválení takové energetické politiky, která do budoucna zabráni nezodpovědnému zvyšování objemu problematických odpadů, jejichž ukládání dosud není vyřešeno (tedy koncepce vylučující stavbu nových reaktorů) a po zvažování i jiných řešení než hlubinného úložiště.

Neformálně byly položeny základy pro vznik platformy, která bude koordinovat aktivity všech šesti lokalit tak, aby směřovaly stejným směrem a měly větší šanci na dosažení svých cílů.

Celkově je možno považovat seminář za úspěšný, zejména jeho samotný průběh i výsledek (Memorandum), a jako přídavek také bohatý ohlas v médiích (informace v hlavních zpravodajských pořadech stanic ČT 1, NOVA, ČRo Radiožurnál i BBC). Pokusme se jednorázový úspěch zúročit v dalších aktivitách.

Libor Matoušek

Memorandum starostů a zástupců občanských iniciativ

ze semináře v Táboře k problematice vyhledávání hlubinného úložiště vysoce radioaktivních odpadů

Níže podepsaní zástupci občanských iniciativ a starostové z lokalit, ve kterých jsou zkoumány možnosti umístění trvalého hlubinného úložiště vysoce radioaktivních odpadů, se na základě dnešního jednání obrací na vládu a Parlament České republiky s následujícím společným stanoviskem:

- Zahájení provozu jaderných elektráren Dukovany a Temelín bylo nezodpovědné, protože nebylo předem vyřešeno ukládání dlouhodobě radioaktivního vyhořelého paliva z těchto elektráren.
- V České republice nemají obce, v jejichž katastrálním území má být umístěno jaderné zařízení (např. úložiště vyhořelého jaderného odpadu), možnost o takových záměrech účinně rozhodovat. Účast veřejnosti v rozhodovacích procesech je velmi omezená a na rozdíl od některých zemí EU se oficiální souhlas obce nepovažuje za nezbytný zákonný předpoklad pro umístění jaderného zařízení.

- Vyhledávání úložiště neprobíhá dostatečně průhledně, obce nejsou pro stát partnery a Správa úložišť radioaktivních odpadů jedná často v rozporu se sliby danými starostům v jednotlivých lokalitách.
- Výstavba dalších jaderných bloků, se kterou počítá energetická politika navrhovaná Ministerstvem průmyslu a obchodu by znamenala další zásadní zhoršení již tak velmi obtížně řešitelné situace s existujícími radioaktivními odpady.

Požadujeme proto, aby vláda a Parlament s okamžitou platností přehodnotili přístup k vyhledávání úložiště vyhořelého jaderného paliva. Proces vyhledávání musí být transparentní a demokratický. Obce musí mít právo rozhodovat o své budoucnosti. Je třeba změnit tzv. atomový zákon a umožnit obcím účast v povolovacích řízeních u jaderných zařízení, včetně práva na odmítnutí takového zařízení. Do doby vyřešení problému vyhořelého jaderného paliva nelze uvažovat o stavbě dalších jaderných reaktorů. Naopak, je nutné co nejdříve zastavit produkci dalších vysokeraadioaktivních odpadů.

Tábor, 6. 12. 2003

Zprávy z lokalit

Rohozná: Bezjaderná vysočina zahájí desátý rok své činnosti besedou v Rohozné.

Na společném jednání zástupců občanského sdružení Bezjaderná vysočina, mikroregionu Čeřínek a starosty Rohozné p. Františka Venkrbce byla dohodnuta beseda o otázkách souvisících s nebezpečím vzniku jaderného úložiště v regionu. Po krátkém představení aktivit a postojů sdružení je plánováno jako hlavní část besedy vystoupení poradce ministra životního prostředí ing. Dalibora Stráského. Organizátoři besedy usilují také o vystoupení právníka z Ekologického právního servisu (EPS) Tábor. Beseda se bude konat koncem ledna v Rohozné. Přesný termín bude znám po dohodě s ing. Stráským a EPS v Táboře a bude včas oznámen ve sdělovacích prostředcích a e-mail.

ing. Čestmír Vitner, občanské sdružení Bezjaderná vysočina

Vlksice-Božejovice: co dělá Zachovalý kraj

Začátkem listopadu jsme opět pozvali na besedu pana RNDr. Pavla Šimůnka, tentokrát do Jistebnice. V tamější hasičské klubovně zopakoval, že lokalita Božejovice – Vlksice pravděpodobně není pro úložiště vhodná, mluvil také o tom, že trvalé hlubinné uložení není jediným (a možná ani nejlepším) způsobem nakládání s radioaktivními odpady. Narozdíl od SÚRAO soudí, že místní obyvatelé by měli mít při rozhodování o úložišti poslední slovo, a probíhající průzkumy považuje za zbytečně dlouhé a nákladné. Oslovili jsme také několik odborníků z okolí s prosbou o biologický průzkum území, ohroženého úložištěm. Pokud by se jej podařilo provést, získali bychom podklady pro další jednání se SÚRAO, především při tzv. „řízení o vymezení průzkumného území“, které má proběhnout v r. 2006. Protože průzkumy nelze pořídit

jen „za hubičku“, požádal Zachovalý kraj obce v lokalitě, aby zvážily, jestli by na ně nemohly přispět ze svého rozpočtu. Kromě „antiúložištních“ akcí pokračujeme s besedami v čajovně „Na stezce“ (program na www.nadejkov.cz, odkaz spolky) a do školky stromků jsme nasázeli nějaké ty žaludy, bukvice a další semínka.

oč

Budišov: výsledky místního referenda v Hodově

Druhé místní referendum v lokalitě Budišov proběhlo 6. prosince v obci Hodov. Katastr obce Hodov tvoří zhruba polovinu lokality Budišov. Postoj občanů Hodova k výše uvedené záležitosti tedy rozhodně nemůže být zanedbatelný. Referenda se zúčastnilo 72,5 % oprávněných občanů.

Na první otázku „Souhlasíte s tím, aby bylo na území obce Hodov vybudováno hlubinné úložiště vyhořelého jaderného paliva a vysoce radioaktivních odpadů?“ odpověděly 4 % zúčastněných občanů ANO, 96 % občanů odpovědělo NE.

Na druhou otázku „Má zastupitelstvo obce Hodov při výkonu samostatné působnosti využít všech zákonných prostředků, aby zabránilo stavbě hlubinného úložiště vyhořelého jaderného paliva a vysoce radioaktivních odpadů na území obce (zejména z titulu schvalovatele územního plánu, účastníka správních řízení a vlastníka nemovitosti)?“ odpovědělo 95 % občanů ANO, 5 % občanů NE.

jh, lm

Lubeneč-Blatno: nové občanské sdružení

Občané Lubenecka a Blatenska založili v listopadu nové občanské sdružení – Severočeský ocelot. Jeho hlavním cílem je zabránit umístění trvalého úložiště jaderného odpadu do této lokality.

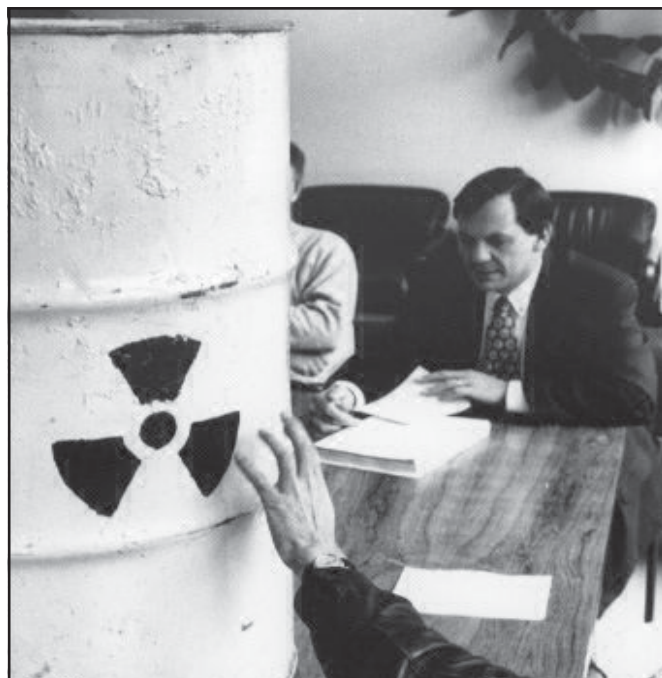
lm

Obce, města a krajské město Jihlava společně proti úložišti v regionu.

V první polovině ledna se pod záštitou senátora Mgr. V. Jehličky sejdou v Třešti starostové regionu, aby společně představili žádost o vyřazení lokality hlubinného úložiště radioaktivního odpadu zvané „Rohozná – Růžená“. Tento dokument vznikl na základě květnové dohody starostů obcí, jejichž obce leží v bezprostřední blízkosti lokality Rohozná. Starostové se v reakci na neustálé posouvání možného místa pro skladování a ukládání radioaktivního odpadu v regionu rozhodli zpracovat žádost o vyřazení prostoru mezi městy Jihlava – Pelhřimov – Telč – Třešť ze seznamu vhodných lokalit pro ukládání a skladování radioaktivního odpadu. Na žádost měst Studená a Počátky byl prostor rozšířen k těmto městům. Cílem bylo získat podporu a tým i mandát k realizaci dalších kroků, jež budou následovat. Na rozdíl od jiných lokalit (referenda) byl v této fázi zvolen postup projednání písemného materiálu zastupitelstvy měst a obcí. Důraz byl kladen na to, aby byl materiál projednán vždy zastupitelstvem. Z tohoto důvodu byl zvolen termín uzavření první etapy projednání dokumentu na prosinec 2003 – leden 2004. Byl tak dán prostor k pečlivému projednání a zpracování odborného posouzení materiálu, jak se stalo v případě Jihlavy a Telče. K dnešnímu dni (tj. 22. 12. 2003) je k dispozici písemná podpora Žádosti zastupitelstvy více jak 30 měst a obcí. Patří mezi ně např. Cejle, Dvorce, Jihlava, Kostelec u Jihlavy, Nový Rychnov, Pelhřimov, Rohozná, Řídelov, Švábov, Telč, Třešť a další. Kromě již zmíněných zastupitelstev budou Žádost v nejbližších dnech projednávat a pravděpodobně se k ní připojí i další obce. Do Třeště budou pozváni odpovědní činitelé včetně ředitele SÚRAO Ing. V. Dudy, aby jim byla Žádost osobně předána. Termín konání společně

akce bude oznámen ve sdělovacích prostředcích. K Žádosti se bude možné připojit kdykoli i po tomto datu.

Ing. Zdeněk Nadrchal

(foto: archiv)

Transmutace nebude „kouzelným řešením“ pro likvidaci odpadů

Tvrdí to britský úřad RWMAC ve vlastní tiskové zprávě ze 3. prosince. Přinášíme její doslovný překlad:

(Londýn, 3. 12. 2003, tisková zpráva RWMAC)

Po řadu desetiletí se vynořují náznaky, že jaderný průmysl může zásadním způsobem vyřešit problém dlouhodobého nakládání s radioaktivními odpady – s pomocí chemických a jaderných technologií, které by přeměnily nebezpečné, dlouhodobé odpady na krátkodobé a méně škodlivé prvky. Proces je znám jako „oddělování a transmutace“. Nicméně studie, kterou si objednala příslušná ministerstva u Poradní komise pro nakládání s radioaktivními odpady (Radioactive Waste Management Advisory Committee, RWMAC), dospěla k závěrům, že tyto technologie ve skutečnosti odpovídná na britský problém s radioaktivními odpady neposkytují.

Zjednodušeně řečeno jsou při procesu oddělování (separace) jednotlivé radionuklidy (izotopy různých prvků) vydělovány ze směsi prvků, tvořící vyhořelé palivo. Transmutace je pak „rozbíjení“ oddělených radionuklidů, zejména těch dlouhodobějších a škodlivějších, na krátkodobější a méně škodlivé, a to tak, že jsou bombardovány menšími jadernými částicemi – neutrony nebo protony.

Mezi obtížemi, spojené s oddělováním a transmutacemi, RWMAC řadí:

1. jejich omezené možnosti (i v nejlepším možném případě budou použitelné jen pro malou část britských vysoceaktivních odpadů)
2. vysoké finanční a technické nároky na rozvoj těchto technologií (které jsou komplikovanými a nejistými, a v každém případě drahými řešeními)
3. nutnost výstavby nových jaderných reaktorů a/nebo velkých reaktorů na urychlování částic (tzv. urychlovačů), a také nového závodu na přepracování paliva. To vše by dohromady mohlo teoreticky mít smysl jen pouze v případě dlouhodobého setrvání země u jaderné energetiky.

Závěry komise RWMAC komentoval její předseda, profesor Charles Curtis, slovy:

„Na první pohled je koncept oddělování a transmutace izotopů velmi přitažlivý. Lze na něj pohlížet jako na možnou odpověď na všechny problémy nakládání s dlouhodobými radioaktivními odpady.“

Naše studie však ukázala, že bychom klamali sami sebe, pokud bychom se mysleli, že jaderný průmysl může problémy nakládání s dlouhodobými odpady tímto způsobem vyřešit. Také bychom mohli během dlouhé doby utratit velice vysoké finanční částky a přitom na konci nemít nic než jen ještě více odpadů k vypořádání. A navíc, bychom k tomu dospěli, museli bychom dlouhodobě vložit důvěru v jadernou energetiku a přepracování vyhořelého paliva. Mám pocit, že to je v současné době něčím, co by britská vláda učinila nerada.

Domnívám se, že bychom měli být schopni najít způsoby bezpečného dlouhodobého nakládání s britskými radioaktivními odpady, ale na základě poznatků shromážděných v této studii nevěřím, že oddělování a transmutace nám poskytnou odpověď.“

(přeložil: Im)

Poznámky:

RWMAC je nezávislá expertní komise, ustavená jako poradní orgán britské vlády a oddělených správních orgánů ve Walesu a Skotsku v otázkách strategie a postupů nakládání s nevojenskými radioaktivními odpady. Příslušní ministři požádali Komisi RWMAC, aby vypracovala studii o oddělovacích a transmutačních procesech.

Britská vláda a regionální vlády Walesu a Skotska v současnosti vyhodnocují možnosti dlouhodobého nakládání s britskými radioaktivními odpady v rámci programu „Bezpečné nakládání s radioaktivními odpady“. RWMAC považuje svou studii za významný přínos do hodnotícího procesu.

Kopie studie RWMAC jsou dostupné na adrese: DEFRA Publications, (e-mail: defra@iforcegroup.com), za cenu 10 liber/ks.

Z tisku: Italská ves nechce jaderný sklad

Berlusconiho vláda rozhodla o stavbě úložiště bez vědomí radnice

(Řím, 18. 11. 2003)

Radnice jihoitalského městečka Scanzano Ionico v sobotu vyzvala obyvatele ke „všeobecné mobilizaci“ na znamení nesouhlasu se čtvrtěčným rozhodnutím vlády vybudovat na území obce jediné úložiště jaderného odpadu v zemi.

Obyvatelé manifestují proti úložišti již od pátku a silnice první třídy vedoucí k místu, kde má zařízení vyrůst, je zablokováno, informoval starosta Mario Altieri.

„Boj proti úložišti vyhrájeme a to s využitím všech prostředků,“ ujistil Altieri na manifestaci v centru městečka shromážděné obyvatele.

Scanzano Ionico, které se nachází v regionu Basilicata, má asi sedm tisíc stálých obyvatel, jejichž hlavním zdrojem příjmů je turismus a zemědělství. Výstavbu úložiště ale místní lidé rozhodně odmítají. Podporu jim vyjádřily již tři sousední obce Pisticci, Montalbano Ionico a Policoro a také vedení regionu, v jehož čele stojí politici levého středu.

Jejich protivníkem je pravicová vláda premiéra Silvia Berlusconiho, která o výstavbě úložiště rozhodla, aniž by problém konzultovala jak s místní radnicí, tak s regionálním vedením. Poslanci za Basilicatu i další místní politici již vládu vyzvali, aby okamžitě svůj čtvrtěčný výnos zrušila. Na stranu odpůrců se postavil i Gianfranco Blasi, poslanec za vládnoucí hnutí „Vzhůru, Itálie“ premiéra Berlusconiho.

„Rozhodnutí vlády učinit z Basilicaty jadernou popelnici Itálie skutečně nemá obdobu. Zatímco Evropská unie investuje do rozvoje agroturistiky našeho kraje, stát utrácí za to, aby celý rozvoj zničil,“ kritizuje Berlusconiho vládu poslanec Evropského parlamentu Maurizio Turco ze sousedního regionu Puglia. Čtvereční rozhodnutí oficiálně odstartovalo úsilí vlády centralizovat 19 dosavadních jaderných skladů, rozmístěných po celé zemi, do jediného místa. Jedním z rozhodujících kritérií, která vedla k volbě Scanzano Ionica, byla podle úředních zdrojů bezpečnost budoucího zařízení před případným teroristickým útokem.

Nové zařízení má v konečné fázi pojmout až 60 000 metrů krychlových jaderného odpadu druhé a třetí třídy, tedy se střední a dlouhou životností.

(Hospodářské noviny, 19. 11. 2003)

Oprava: V minulém čísle zpravodaje (3/2003) jsme v článku „Průzkumy pokračují na šesti lokalitách“ informovali, že studii, která završila první etapu výběru lokalit, zpracovala pro SÚRAO firma Energoprojekt Praha. Ve skutečnosti šlo o firmu Energoprůzkum Praha. Oběma firmám i čtenářům se za omyl omlouváme. -red-

„Jaderný balíček“ Evropské komisařky Palaciové zpochybněn

Evropská komisařka pro energetiku a dopravu Loyola de Palacio předložila na začátku loňského roku návrh znění dvou závazných směrnic EU – první se týká bezpečnosti jaderných zařízení, druhá by upravovala nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem. Tento „dvojnávrh“, který vešel ve všeobecné povědomí jako „jaderný balíček“, posuzují od té doby různé orgány v rámci normálního legislativního postupu v EU. Vedle vyjádření jednotlivých členských zemí a tzv. skupiny atomových expertů Rady Evropy má zásadní význam také vyjádření příslušných komisí Evropského parlamentu. Časopis Environment Daily, který vydává komise Evropského parlamentu pro životní prostředí, přinesl článek o posledním vývoji situace kolem jaderného balíčku:

Jaderný balíček dále kritizován

Průmyslová komise Evropského parlamentu (ITRE) zchladila ledovou vodou návrhy Evropské komise (EK), které by měly zavést závazné normy jaderné bezpečnosti platné pro celou EU a časový harmonogram pro ukládání jaderného odpadu. Mnohostranná kritika ze strany ITRE jen prohlubuje problematickou situaci těchto návrhů, které byly už dříve ostře napadány jednotlivými členskými státy.

Shrnující stanovisko ITRE praví, že exekutiva EU „neshledala na současných principech zajištění jaderné bezpečnosti jakékoli slabiny“, čímž zasáhla přímo srdce návrhů Evropské komise na právní zakotvení bezpečnosti jaderných zařízení. Dnes platné postupy Mezinárodní agentury pro atomovou energii pro stanovování bezpečnostních standardů „by se neměly v rámci EU zdvojit“, tvrdí se v závěrech ITRE.

ITRE zpochybňuje (Evropskou) Komisi navrhované právní podklady pro direktivu a též kritizuje Komisi za její zjevné přehlížení otázky, jestli má dost vlastních zdrojů, aby zvládla kontrolní zprávy, které by direktiva v navrženém znění vyžadovala. Dokonce ani v případě států, které vstoupí do EU příští rok, nejsou podle ITRE navrhované speciální bezpečnostní normy nezbytné.

Naproti tomu komisaři ITRE poměrně vítají úzce související návrh direktivy o ukládání radioaktivních odpadů. Rozhodnutí jsou podle ITRE nezbytně nutná a členské země dosud nebyly veskrze schopné přijmout je. Proto iniciativa na schválení příslušné legislativy „musí být vítána.“

Nicméně ITRE odmítá konkrétní doporučení EK, aby všechny členské státy povinně uvedly do provozu hlubinná úložiště nejpozději do roku 2018. Direktiva by sice měla po vládách požadovat, aby

do 31. prosince 2006 předložily detailní programy, ale stanovení konkrétních konečných termínů by měla nechat na každém z nich. Protože ale návrhy spadají pod smlouvu Euratom, je pozice Evropského parlamentu pouze poradní. Rozhodovat bude nakonec Rada EU, konkrétně Rada pro všeobecné politické a mezinárodní otázky (tedy ministři zahraničí všech členských zemí), která může dodatky Parlamentu odmítnout. Kdy přijde balíček na pořad jednání Rady záleží na předsedající zemi EU, kterou je v tomto půlroce Irsko. V zákulisí se zatím mluví o březnu. Není však v tuto chvíli jasné, zda se bude hlasovat o samotných návrzích nebo zatím jen o tom, zda mají být závazné či nezávazné.

(Environment daily, 29. 11. 2003)

Výše zmíněný text, volně přeložený z deníku Environment Daily, je shrnutím předkládací zprávy ITRE (která doporučuje a zdůvodňuje pozměňovací návrhy k návrhu Komise – tzv. jadernému balíčku). Následují dva vybrané zajímavé odstavce přímo z předkládací zprávy ke směrnici o nakládání s radioaktivními odpady (resp. z jejího závěrečného shrnutí). Zde jsou:

Direktiva, zavazující všechny členské státy k tomuto postupu (tj. do konce roku 2006 stanovit konkrétní termíny pro schválení lokality a pro otevření úložiště – pozn. LM), by dosáhla požadovaných cílů s nezbytnou pružností, jíž je třeba k vyrovnání se s rozdílnými situacemi v rámci zemí EU. V tomto kontextu by měla být zvláštní pozornost věnována situaci přistupujících zemí. Nakládání s vyhořelým palivem se zde stalo v uplynulém desetiletí zásadní otázkou, protože jeho vývozy do Ruska k přepracování či uskladnění již nejsou možné, a tak tyto státy musely urychleně budovat dočasná skladovací zařízení. K těmto zemím by (Evropská) Komise měla při vyjednávání výše zmíněných programů přistupovat obzvláště pružně.

Zpravodaj (tj. člen ITRE, zodpovědný za prezentaci a vysvětlení navrhovaných doplňků a změn k návrhu Komise; zde jím byl Španěl Alejo Vidal-Quadras Roca – pozn. LM) chce na tomto místě zdůraznit, že je důležité, aby byla veřejnost dobře informována o přijatých postupech a o statutu rozhodovacího procesu, zejména co se týká schválených kritérií pro výběr míst konečného uložení. Všechny členské státy by měly věnovat zvláštní pozornost zapojování místních komunit a zvyšování všeobecné průhlednosti a demokratičnosti postupu. Vedle snah na národních úrovních o zajištění kvalitního informování veřejnosti o tomto tématu by Komise měla navíc ustavit celoevropský program na zvýšení veřejného povědomí...

(přeložil a doplnil Libor Matoušek)

Pozvánka na protestní shromáždění Dáme přednost lidem, nebo se vrátíme o 20 let zpátky?

středa 28. 1. v 8³⁰ před Úřadem vlády

ministerstvo průmyslu a obchodu navrhuje pro českou energetiku návrat do 80. let: bourání obcí kvůli těžbě hnědého uhlí a stavbu nových atomových reaktorů. Ani obce v severočeském Podkrušnohoří, ani obce vytípané jako lokality pro úložiště radioaktivního odpadu však s těmito záměry nesouhlasí. O tom, jaká bude výsledná podoba české energetické politiky bude vláda rozhodovat již za několik týdnů.

Tiskovinu vydávají Hnutí Duha, Sdružení Calla a Jihočeské matky.

Redakce: Libor Matoušek, Edvard Sequens, Karel Polanecký, Dana Kuchtová. Tisk: A+A Tisk Brno, aatisk@volny.cz.

Bližší informace na adresách:

Hnutí Duha, Bratislavská 31, 602 00 Brno, telefon: 545 214 431, e-mail: libor.matousek@hnutiduha.cz

Calla, Poštovní schránka 223 nebo Fráni Šrámka 35, 370 04 České Budějovice

telefon a fax: 387 310 166, e-mail: calla@ecn.cz

Jihočeské matky, B. Smetany 19, 370 01 České Budějovice, tel.: 387 427 091, e-mail: dana.kuchtova@ecn.cz

Hnutí DUHA

Friends of the Earth Czech Republic